

SKLEP KOMISIJE

z dne 5. februarja 2010

o spremembi Odločbe 2005/880/ES o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevala Nizozemska na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2010) 606)

(Besedilo v nizozemskem jeziku je edino verodostojno)

(2010/65/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

- (a) je nizozemska zakonodaja o izvajanju Direktive 91/676/EGS vključila standarde za vnos dušika in fosfata ter je bil cilj teh standardov doseči ravnovesje pri gnojenju s fosfatom do leta 2015;

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

- (b) je Nizozemska problem presežka hranil iz živalskega in mineralnih gnojil reševala z različnimi instrumenti politike ter v letih od 1992 do 2002 zmanjšala število govedu za 17 %, število prašičev za 14 %, število ovc in koz pa za 21 %. Deleža dušika in fosforja v gnojilih sta se v letih od 1985 do 2002 zmanjšala za 29 % oziroma 34 %. Presežka dušika in fosforja sta se v letih od 1992 do 2002 zmanjšala za 25 % oziroma 37 %;

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov⁽¹⁾ in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

- (c) razpoložljivi podatki o kakovosti vode kažejo, da se koncentracija nitratov v podzemni vodi in koncentracija hranil (vključno s fosforjem) v površinskih vodah zmanjšujeta;

(1) Če se količina gnojila, ki ga namerava država članica letno uporabiti na hektar, razlikuje od količine, navedene v prvem stavku in točki (a) drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS, mora biti ta količina določena tako, da ni ogroženo doseganje ciljev iz člena 1 navedene direktive, in mora biti upravičena na podlagi objektivnih meril, kot so v tem primeru dolga rastna doba in posevki, ki sprejmejo veliko dušika. Dne 8. decembra 2005 je Komisija sprejela Odločbo 2005/880/ES⁽²⁾, ki dovoljuje Nizozemski na kmetijah z vsaj 70 % travinja letni vnos 250 kg dušika iz živalskega gnojila na hektar.

- (d) iz tehničnih in znanstvenih dokumentov, ki jih je Nizozemska predložila v svojem obvestilu, je bilo razvidno, da je bilo ob optimalnem upravljanju s predlagano količino 250 kg dušika iz živalskega gnojila na hektar letno na kmetijah z vsaj 70 % travinja mogoče doseči raven dušika 11,3 mg/l (kar ustreza 50 mg/l NO₃) v vodi pri vseh tipih tal, in raven presežka fosforja, ki je bila skoraj ničelna;

(2) Tako odobreno odstopanje je zadevalo približno 25 000 kmetij na Nizozemskem in 900 000 hektarjev ter se je uporabljalo za obdobje od 1. januarja 2006 do 31. decembra 2009. Odstopanje je bilo odobreno, ker:

- (e) iz predloženih tehničnih in znanstvenih dokumentov je bilo razvidno, da je bila predlagana količina 250 kg dušika iz živalskega gnojila na hektar letno na kmetijah z vsaj 70 % travinja upravičena na podlagi objektivnih meril, kot so dolge rastne dobe in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.

⁽¹⁾ UL L 375, 31.12.1991, str. 1.

⁽²⁾ UL L 324, 10.12.2005, str. 89.

- (3) Komisija je zato menila, da količina gnojila, ki jo je zahtevala Nizozemska, ne bo vplivala na doseganje ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo upoštevani določeni strogi pogoji. Ti pogoji so vključevali pripravo načrtov gnojenja za vsako posamezno kmetijo, evidenco gnojenja z vodenjem bilanc gnojenja, periodične analize tal, pozimi travno rušo po koruzi, posebne določbe o oranju trave, prepoved vnašanja gnojila pred oranjem trave in prilagoditev gnojenja, ki upošteva prispevek stročnic. Namen teh določb je uskladiti gnojenje s potrebami posevkov ter zmanjšati in preprečiti izpiranje dušika v vodo.
- (4) Da bi se izognili intenzifikaciji, ki bi lahko sledila odobritvi odstopanja za obdobje 2006–2009 po Odločbi 2005/880/ES, so morali pristojni organi zagotoviti, da proizvodnja gnojil, kar zadeva dušik in fosfor, v skladu s tretjim nizozemskim akcijskim programom ne bi presegla ravni iz leta 2002.
- (5) Nizozemska je pravočasno poslala zemljevide in poročila iz členov 8 in 10 Odločbe 2005/880/ES.
- (6) Dne 14. julija 2009 je Nizozemska predložila Komisiji zahtevek za podaljšanje odstopanja. Zahtevek se je skliceval na podrobno utemeljitev in potrditev četrtega akcijskega programa o nitratih (2010–2013) v nizozemskem predstavnem domu. Ta četrti akcijski program kaže na (precejšen) napredek, ki je bil dosežen v skladu s pogoji za odstopanje v obdobju 2006–2009 in izzivi za prihodnost. Nadgrajuje tretji akcijski program in vsebuje poostrene ukrepe, vključno s strožjo uporabo standardov za vnos dušika na peščenih tleh; strožjo uporabo standardov za vnos fosfata na podlagi deleža fosforja v tleh in daljših obdobjih prepovedi vnosa gnojil v zemljo⁽¹⁾. Cilj teh pravnih ukrepov je nadaljnje zmanjševanje presežka hranil in nadaljnje izboljševanje kakovosti vode, če bo potrebno, z nadaljnjimi poostrenimi ukrepi tudi po obdobju 2010–2013.
- (7) Kakovost vode kaže nadaljnje zmanjševanje koncentracije nitratov v podzemni vodi in koncentracije hranil v površinski vodi, pri čemer se poglobitni učinki tretjega akcijskega programa pričakujejo v naslednjih letih.
- (8) Rezultati spremljanja in nadzora kažejo, da je v obdobju 2006–2009 približno 24 000 travniških kmetij, kar ustreza približno 830 000 ha obdelovalnih površin, zajemalo odstopanje.
- (9) Da bi se izognili intenzifikaciji, ki bi lahko sledila izvajanju zahtevanega odstopanja, morajo pristojni organi še naprej zagotavljati, da proizvodnja gnojil, kar zadeva dušik in fosfor, ne preseže ravni iz leta 2002.
- (10) Doslej doseženi rezultati Nizozemske so v skladu s pogoji iz Odločbe 2005/880/ES.
- (11) Potrebni pravni okvir za izvajanje Direktive 91/676/EGS in izvrševanje četrtega akcijskega programa je bil sprejet in velja tudi za zahtevano odstopanje.
- (12) Zaradi ukrepov, s katerimi se je Nizozemska obvezala v akcijskem programu za obdobje 2010–2013, Komisija meni, da količina gnojil, ki jo je zahtevala Nizozemska za obdobje 2010–2013, ne bo ogrozila doseganja ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo upoštevani enaki strogi pogoji iz Odločbe 2005/880/ES.
- (13) Odločba 2005/880/ES preneha veljati 31. decembra 2009.
- (14) Za zagotavljanje, da bodo zadevne kmetije z govedom lahko še naprej upravičene do odstopanja, je smiselno podaljšati veljavnost Odločbe 2005/880/ES do 31. decembra 2013 pod enakimi pogoji, kakor so bili določeni v členih 4 do 10 Odločbe 2005/880/ES.
- (15) Rok za poročanje Komisiji po členu 10 Odločbe 2005/880/ES je treba prilagoditi in uskladiti z rokom obveznega poročanja po členu 8 Odločbe 2005/880/ES.
- (16) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Odbora za nitrate, ustanovljenega v skladu s členom 9 Direktive 91/676/EGS –

(¹) Zakon z dne 26. novembra 2009, ki spreminja Zakon o gnojilih (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 551); Vladni odlok z dne 9. novembra 2009, ki spreminja Vladni odlok o uporabi gnojil in Vladni odlok o toplogrednem vrtnarstvu (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 477); Vladni odlok z dne 14. decembra 2009, ki spreminja Vladni odlok o izvajanju Zakona o gnojilih (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 601); Odlok ministra za kmetijstvo, naravno okolje in varnost hrane z dne 15. decembra 2009, ki spreminja uredbo o izvajanju Zakona o gnojilih (Staatscourant Koninkrijk der Nederlanden, 30. december 2009, 20342).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odločba 2005/880/ES se spremeni:

1. člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Odstopanje, ki ga je zahtevala Nizozemska s pismom z dne 8. aprila 2005 in njegovo podaljšanje, zahtevano s pismom z dne 14. julija 2009, za vnos večje količine živinskega gnojila, kakor jo določata prvi stavek in točka (a) drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS, se odobri.“;

2. drugi pododstavek člena 10(1) se nadomesti z naslednjim:

„Poročilo se pošlje letno Komisiji v drugem četrtletju leta po letu dejavnosti.“;

3. člen 11 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 11

Uporaba

Ta odločba se uporablja do 31. decembra 2013 v okviru četrtega nizozemskega akcijskega programa o nitratih.“

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Nizozemsko.

V Bruslju, 5. februarja 2010

Za Komisijo

Stavros DIMAS

Član Komisije